

*К.е.н., доц. Іваненко В.О.
доцент кафедри обліку і аудиту,
Галагуз Л.М.
магістрантка кафедри обліку і аудиту
Житомирський державний технологічний університет
E-mail: aist_236@mail.ru*

ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ОСНОВНИЙ ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Сьогодні, в умовах нестабільного розвитку економічних процесів та високого рівня конкуренції, для кожного підприємства важливо знайти

оптимальні методи управління, які забезпечать стабільну діяльність підприємства та сприятимуть своєчасному реагуванню на настання ризикових подій. Одним із способів збереження фінансової рівноваги підприємства є фінансове планування.

Аналіз літературних джерел показав існування різних підходів до визначення поняття фінансового планування, зокрема, його характеризують як складову управління фінансовими ресурсами; планування усіх доходів та напрямів витрачання грошових засобів підприємства; систему фінансових планів; документ, що характеризує спосіб здійснення фінансових цілей підприємства; науковий процес обґрунтування на певний період руху фінансових ресурсів підприємства; заключний етап розробки бізнес-плану; процес визначення обсягу фінансових ресурсів; планування процесів формування, розподілу, перерозподілу і використання фінансових ресурсів.

Узагальнюючи вищезазначені підходи, під «фінансовим плануванням» пропонуємо розуміти процес розробки сукупності фінансових планів, спрямованих на забезпечення підприємства достатньою кількістю фінансових ресурсів, необхідних для підвищення ефективності його діяльності у майбутньому.

До основних завдань фінансового планування належать:

- забезпечення діяльності підприємства необхідними фінансовими ресурсами;
- пошук шляхів ефективного вкладення капіталу та оцінка раціональності його використання;
- контроль за надходженням та рухом грошових коштів;
- максимізація прибутку за рахунок раціонального використання наявних на підприємстві ресурсів (матеріальних, грошових, трудових);
- дотримання інтересів акціонерів та потенційних інвесторів.

Сучасні умови ринкової економіки висувають високі вимоги до якості фінансового планування, через те, що нині підприємство самотійно несе

відповідальність за негативні наслідки своєї діяльності. Слід також зазначити, що недостатня ефективність фінансового планування може призвести до негативних наслідків у виробничо-господарській діяльності підприємства або, навіть, до банкрутства [1].

Для того, щоб фінансове планування було достатньо ефективним, важливим є визначення порядку його формування. А. Реванков [2] пропонує розділити процес фінансового планування на чотири етапи:

1) аналіз інвестиційних можливостей і можливостей фінансування, якими розпоряджається підприємство;

2) прогнозування наслідків поточних рішень з метою запобігання несподіванок, розуміння зв'язку між поточними і майбутніми рішеннями;

3) обґрунтування обраного варіанта із усіх можливих рішень (цей варіант і буде представлений в кінцевій редакції плану);

4) оцінка результатів, досягнутих підприємством порівняно з цілями.

Кожен із вищенаведених етапів передбачає прийняття ефективних управлінських рішень та запровадження відповідних заходів, які здійснюють вплив на всю майбутню діяльність підприємства.

Перед тим, як розпочати фінансове планування необхідно визначити стратегічні цілі та завдання, які ставить перед собою підприємство; провести аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства; визначити його сильні та слабкі сторони; вивчити вплив зовнішнього середовища (економічних, валютних, фінансових, кредитних, конкурентних та інших умов). Результатом цього дослідження є розробка плану подальшої діяльності підприємства. Якісно розроблений фінансовий план забезпечує формування чітких уявлень про можливість досягнення поставлених задач.

Як правило, фінансовий план складається з наступних розділів:

– план доходів та витрат;

- план надходження та витрат грошових коштів;
- балансовий план;
- план формування та використання фінансових ресурсів.

У кожному з цих документів узагальнюються розрахунки, які обґрунтовують необхідність підприємства у відповідному обсязі залучення грошових коштів на господарські потреби з подальшою їх координацією.

Для забезпечення виконання плану у ході фінансового планування розробляються фінансова політика та прогноз із окремих напрямків управління фінансами підприємства. Це дає можливість визначити, з одного боку, потребу підприємства в основному та оборотному капіталі, розмір можливих джерел формування капіталу (внутрішніх) та зовнішніх (позикових) – з іншого [3].

Отже, ефективне планування фінансових ресурсів підприємства є запорукою збереження фінансової рівноваги в умовах конкурентного середовища. Крім того, фінансове планування є важливим інструментом для покращення показників фінансового стану підприємства, підвищення рентабельності діяльності та уникнення накопичення зайвих ліквідних засобів.

Список використаної літератури

1. Каламбет С.В. Сутнісна характеристика фінансового планування на підприємстві / С.В. Каламбет, Ю.О. Павлова // Економіка та держава. – 2015. – № 11. – С. 22-24.
2. Равенков А. Фінансове планування на підприємстві / А. Равенков // Проблеми теорії та практики управління. – 2006. – № 4. – С. 72-78.
3. Теличко Р.К. Фінансове планування на малих та середніх підприємствах / Р.К. Теличко // Фінанси України. – 2007. – № 8. – С. 14-16.